

[Tholstrup.]

cessionsreglerne må de ikke få nogen fordel af en solid og hurtig indsats her. Det må være det mindste krav, at der skabes lige muligheder for producenterne, hvadenten fabrikken drives under den ene eller den anden form.

Første næstformand (Arnth Jensen): Det ærede medlem brugte udtrykket „vås“ om et andet æret medlems udtalelser. Dette udtryk kan ikke passere upåtalte. Jeg påtaler det herved.

A. John Pedersen: Det er tilsyneladende såvel den højtærede ministers som den ærede socialdemokratiske ordførers mening at søge at fremstille det nye lovforslag som en væsentlig forbedring. Det er muligt, at det foreliggende lovforslag betyder, at der opnås det mest mulige, uanset den mindre rosende omtale, som det ærede medlem hr. Tholstrup gav det, og det er da heller ikke lovforslaget som helhed, jeg agter at sige noget om. Men jeg vil gerne gøre en bemærkning om § 2, stk. 2, hvori der står, at tilladelsen kan kun gives til bestående fabrikker og raffinaderier og kun for perioder på ikke over 10 år. Indtil nu har koncessionerne kun været givet på et år.

Jeg mener, det er afgjort uheldigt at give koncessionerne for så lang tid og uheldigt, at alene de bestående fabrikker skal have denne fortrinsstilling. Jeg har ikke den opfattelse, at der f. eks. i Jylland er mulighed for, at folk vil løbe den risiko at oprette en fabrik til de mange millioner, som det vil kræve. På den anden side mener jeg, det er forkert, da spørgsmålet, ikke mindst på Aarhus- og Randerseggen, hvor jeg er fra, med års mellemrum har været ventileret gang på gang, at lovforslaget kategorisk afviser en sådan mulighed, og jeg er interesseret i at få at vide, med hvilken begrundelse den højtærede handelsminister har undladt at sætte en undtagelsesbestemmelse ind i § 2, ifølge hvilken der under givne forhold kunne gives tilladelse til oprettelse af en fabrik.

Selvom sandsynligheden ikke er stor — som jeg sagde for et øjeblik siden —, så forekommer det mig lovgivningsmæssigt at være principielt forkert, at der ikke åbnes muligheder for oprettelsen af fabrikker i det øvrige land. Det kunne jo tænkes — det sker så tit —, at udviklingen tager en helt anden retning, end selv de klogeste har regnet med. Hvis det pludselig blev hensigtsmæssigt at oprette en fabrik — det ved

jeg ikke noget om —, så bør der også være en vis mulighed for, at det kan lade sig gøre.

Det kan ikke skjules, at man mand og mand imellem, bl. a. på Aarhuseggen, i de senere år taler om større villighed til arealtegning i Jylland og om, at den særlige præferencestilling, som er givet, muligvis kunne bunde i, at man skulle få jyderne til at tie stille, medens man lavede en ordning som den, der er stillet forslag om i § 2. Det vil jeg ikke håbe er tilfældet, og jeg tror heller ikke, at ministeren har tænkt sådan, men jeg er interesseret i at høre, hvad ministeren har at anføre overfor disse betragtninger.

Fibiger: Som det er handelsministeren bekendt, har der blandt nordjyske landmænd været en vis bevægelse i gang for at komme med under sukkerroedyrkingen. Når jeg tager ordet her, er det kun for at stille det spørgsmål til ministeren i anledning af § 2: Udelukker denne paragraf, at man deroppefra kan komme med til at levere sukkerroer, og at man, selvom der ikke bliver tale om sukkerfabrikker, kan få saftstationer eller noget i den retning? I § 2 står der, at tilladelsen kun kan gives til bestående fabrikker og raffinaderier og kun for perioder på ikke over 10 år.

Det synes mig i virkeligheden ikke at udelukke, at man kan levere sukkerroer deroppefra. Jeg forstår, at den overenskomst, der er sluttet mellem sukkerfabrikkerne og handelsministeren, og som er tiltrådt af partierne, går ud på, at de fabrikker, der er, skal kunne klare produktionen, således at der ikke skulle være rum for flere fabrikker, hverken til sukkersaft- eller sukkerproduktion, men man kan jo altid diskutere, om det er rigtigt. Jeg vil imidlertid gerne have en udtalelse af handelsministeren ved denne lejlighed om, at det, der står i § 2, stk. 2, ikke udelukker, at man kan komme til at levere sukkerroer oppe fra Nordjylland til bestående fabrikker, eller at man anlægger en saftstation eller noget i den retning, således at det ikke bliver et monopol for enkelte egne af landet at dyrke sukkerroer, men at man også andre steder kan være med til at dyrke disse afgrøder. Jeg håber ikke, at § 2, stk. 2., skal være en hindring derfor; ellers vil jeg prøve på ved udvalgsbehandlingen at få det ændret.

Ministeren for handel, industri og søfart (Krag): Jeg skal tillade mig at besvare de sidst stillede spørgsmål først.

Det ærede medlem hr. A. John Pedersen